

Warszawa, 28 października 2025

Kukliński, Jędrzejko
prof. dr hab. Tomasz Grzybowski
prof. dr hab. Jan Adamowicz
Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauki Medycznej

Recenzja rozprawy na stopień naukowy doktora nauk medycznych
w zakresie medycyny lek. med. Michała Późniaka
pt.: „Wyniki leczenia neuromodulacją krzyżową z zastosowaniem systemu INTERSTIM”
promotor dr hab. Jan Adamowicz, prof UMK

Przedłożona do recenzji rozprawa na stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny lek. med. Michała Późniaka dotyczy bardzo istotnego problemu klinicznego jakim są objawy czynnościowe pojawiające się w patologiach dolnych dróg moczowych. Jest to problem społeczny i medyczny, dotyczący pacjentów w każdej grupie wiekowej i w sposób istotny upośledzający ich jakość życia. Przekłada się on na funkcjonowanie zawodowe, osobiste, generuje koszty związane zarówno z leczeniem jak i absencją w pracy, stosowaniem środków chłonnych, farmakoterapii stanowiąc istotny problem w systemie opieki medycznej w Polsce. Jednocześnie zachowawcze metody leczenia nie zawsze przynoszą dobre efekty kliniczne co z kolei generuje potrzebę rozwoju i szerszego zastosowania alternatywnych do farmakoterapii metod leczenia

Rozprawa doktorska obejmuje monografię liczącą 89 stron, podzieloną na podrozdziały obejmujące wstęp, elementy historyczne, mechanizmy działania neuromodulacji krzyżowej, technikę zabiegu oraz potencjalne powikłania.

W dalszej części rozprawy autor wskazuje cele pracy, omawia metodologię oraz uzyskane wyniki. Merytoryczną część pracy zamyka dyskusja, omówienie ograniczeń pracy oraz wnioski, które płyną z przeprowadzonych obserwacji.

Celem pracy stanowiącej podstawę rozprawy doktorskiej lek. med. Michała Późniaka była analiza wyników leczenia patologii czynnościowych dolnego odcinka układu moczowego o różnej etiologii metodą neuromodulacji krzyżowej, a także porównanie efektów leczenia pomiędzy różnymi patologiami wraz z oceną powikłań oraz dolegliwości występujących w trakcie implantacji elektrody.

Lek. Med. Michał Późniak przeprowadził retrospektywną analizę wyżej wymienionych parametrów u 50 pacjentów poddanych leczeniu ocenianą techniką z rozpoznaniem zespołu pęcherza nadreaktywnego oraz neurogenną dysfunkcją wypieracza pęcherza moczowego przebiegającą pod postacią nadreaktywności lub niedomogi wypieracza. Na przeprowadzenie badań doktorant uzyskał zgodę Komisji Bioetycznej Collegium Medicum Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Do oceny skuteczności terapii doktorant w sposób prawidłowy zastosował szereg kwestionariuszy oceniających występowanie i nasilenie dolegliwości zgłaszanych przez chorych zakwalifikowanych do badania, które w sposób wyczerpujący zostały opisane w sekcji metodologii. W pracy zawarto również elementy dotyczące interpretacji uzyskanych wyników.

W grupie chorych zakwalifikowanych do leczenia 48% miało zdiagnozowany zespół pęcherza nadreaktywnego, 30% niedoczynność wypieracza, 22% nadreaktywność wypieracza w przebiegu chorób neurogennych. W grupie tej 74% stanowiły kobiety, co potwierdza dane epidemiologiczne wskazujące płęć żeńska jako bardziej narażoną na dysfunkcje dolnego odcinka układu moczowego.

W dalszej części dysertacji, doktorant opisuje uzyskane wyniki, analizując wieloparametryczną ocenę skuteczności terapii. Wyniki zostały przedstawione przejrzystie, pogrupowane w zestawienia tabelaryczne oraz wykresy, które pozwalają na łatwe zapoznanie się zarówno z grupami chorych oraz ich charakterystyką epidemiologiczną jak również z uzyskanymi efektami leczenia.

Za sukces terapeutyczny doktorant przyjął zmniejszenie dolegliwości chorego o minimum 50% co zgodne jest z ogólnie przyjętą definicją skuteczności neuromodulacji krzyżowej. Stosując takie założenie doktorant wykazał 68% pozytywny efekt pierwszego etapu zabiegu, a co za tym idzie kwalifikację do implantacji modulatora stałego. Również ten wynik potwierdza wcześniejsze obserwacje dotyczące skuteczności metody, który doktorant potwierdził na obserwowanej przez siebie grupie chorych.

Analizując wyniki uzyskane w grupie chorych zakwalifikowanych do drugiego etapu neuromodulacji, praktycznie we wszystkich badanych sferach dotyczących objawów oraz ich nasilenia doktorant zaobserwował istotną statystycznie poprawę w zgłaszanych dolegliwościach, przy użyciu kwestionariuszy badających występowanie i nasilenie problemu.

Bardzo ważnym elementem obserwacji prowadzonej przez doktoranta była też ocena efektu długoterminowego (2 lata) neuromodulacji krzyżowej, w której doktorant nie stwierdził pogorszenia jakości życia chorych i utraty skuteczności zabiegu.

Niezwykle ciekawą i unikalną grupą chorych, którzy zostali poddani leczeniu i obserwacji byli pacjenci z neurogennymi dysfunkcjami dolnego odcinka układu moczowego spowodowanymi urazami rdzenia kręgowego, zespołem ogona końskiego oraz stwardnieniem rozsianym. Również w tej grupie chorych doktorant uzyskał dobre wyniki leczenia zarówno w odniesieniu do nietrzymania moczu jak i funkcji napełniania, opróżniania pęcherza moczowego oraz konieczności samocewnikowania.

Powikłania opisywane przez doktoranta obejmowały dolegliwości bólowe, powikłania infekcyjne oraz przesunięcie elektrody.

Dysertację kończy dyskusja, w której doktorant odnosi uzyskane wyniki do obserwacji i analiz innych autorów. Dyskusja przeprowadzona jest w sposób dojrzały, wskazujący na doskonałą znajomość zagadnień zarówno dotyczących zarówno z zakresu patologii czynnościowych dolnych dróg moczowych, leczenia i diagnostyki jak również z zakresu możliwości zastosowania neuromodulacji krzyżowej w powyższych wskazaniach.

Wnioski przedstawione przez doktoranta obejmują 6 punktów, odpowiadają celom i założeniom pracy.

Podsumowując ocenę przedstawionej do recenzji pracy pragnę podkreślić, że stanowi ona niezwykle ciekawy i cenny wkład do wiedzy dotyczącej zastosowania neuromodulacji krzyżowej u chorych z patologiami czynnościowymi dolnego odcinka dróg moczowych.

Obserwacje doktoranta przeprowadzone są w prawidłowy metodologicznie sposób, obejmują szeroki zakres oceny objawów towarzyszących tym patologiom co stanowi niezwykle ciekawe kompendium wiedzy dotyczącej wpływu leczenia na różne aspekty tych chorób i ich objawów.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę liczbę chorych jak również różne patologie będące wskazaniem do zastosowania ocenianej metody terapeutycznej praca doktoranta staje się przewodnikiem dla praktyków klinicznych w odniesieniu zarówno do kwalifikacji do leczenia jak również poradnictwa dla pacjentów. Wskazuje na prawdopodobieństwo uzyskania efektu, potencjalne zagrożenia związane z powikłaniami i wspomaga proces decyzyjny.

W mojej opinii zarówno wybór tematu, sposób przeprowadzenia analizy, dojrzałość dyskusji oraz wnioski płynące z pracy zasługują na wyróżnienie, stanowiąc istotny wkład do doświadczeń i wiedzy w zakresie omawianych tematów.

Drobne uwagi, które nie wpływają na całościową ocenę pracy dotyczą nielicznych błędów interpunkcyjnych, ortograficznych czy językowych, które z łatwością mogą być poprawione w przygotowaniu do publikacji.

W mojej ocenie w pracy, biorąc pod uwagę wysoki odsetek kobiet poddanych leczeniu i obserwacji brakuje, szczególnie w przypadku zespołu pęcherza nadreaktywnego rozwinięcia czy też opisanie zagadnień dotyczących innych przyczyn OAB, które mogły doprowadzić do zgłaszanych objawów. W przygotowaniu do publikacji uważam, że warto byłoby zawrzeć informacje dotyczące potencjalnego współistnienia bądź jego braku zaburzeń statyki w poszczególnych kompartmentach, przebytych operacji ginekologicznych bądź uroginekologicznych. Wydaje się być to niezwykle ważne, ze względu na częste sytuacje kliniczne, w których leczenie zaburzeń statyki jest jednoczesnym rozwiązaniem klinicznego problemu zespołu nadreaktywności pęcherza moczowego.

W związku z pozytywną oceną dysertacji oraz jej walorami oryginalności i innowacyjności wnioskuję do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Collegium Medicum im Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy o dopuszczenie doktoranta do dalszych etapów postępowania oraz wyróżnienie rozprawy doktorskiej lekarza medycyny Michała Późniaka.

KIEROWNIK
KATEDRY GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA
INSTYTUT NAUK MEDYCZNYCH
WYDZIAŁ MEDYCZNY, COLLEGIUM MEDICUM UKSW
prof. dr hab. n. med. Ewa Barcz

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. n. med. Ewa Barcz

Kierownik Katedry Ginekologii i Położnictwa

Wydziału Medycznego Collegium Medicum UKSW